

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

Слідчий відділ

вул. Архітектора Нільсена, 33, м. Маріуполь, Донецька область, 87515, тел. (0629) 52-53-94, (098) 482-18-54
www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu mariupol sv@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001504

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Дніпро

«11» квітня 2025 року

Старший слідчий в ОВС-криміналіст СВ 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях підполковник юстиції Береза Євген Володимирович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 22024050000003569 від 10.12.2024, за ознаками вчинення злочину, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України, встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні злочину, керуючись ст. ст. 42, 276 – 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Кохана Олександра Івановича,
19.06.1962 року народження,
уродженця м. Миколаївка Донецької
області, громадянина України,
зареєстрованого за адресою: [REDACTED]

про підозру у колабораційній діяльності, тобто у добровільному обранні до незаконних органів влади, створених на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі - ООН).

До складу ООН увійшли Українська Радянська Соціалістична Республіка (з 24 серпня 1991 року змінено назву на Україна), Союз Радянських Соціалістичних Республік (з 24 грудня 1991 року змінено назву на російська

федерація) та ще 49 країн - засновниць, а в подальшому до вказаної міжнародної організації прийняті інші країни світу.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Статуту ООН всі Члени ООН утримуються в їх міжнародних відносинах від загрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь - якої держави, так і будь - яким іншим чином, несумісним з Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 9 грудня 1981 року № 36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями від 16 грудня 1970 року № 2734 (XXV), що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки; від 21 грудня 1965 року № 2131 (XX), що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та обмеження їх суверенітету та від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX), що містить визначення агресії, установлено, що ні одна з держав не має право здійснювати інтервенцію чи втручання у будь - якій формі або з будь - якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації; здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Декларації Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено:

- застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної та політичної незалежності іншої держави;

- застосування збройної сили державою першою в порушення Статуту ООН є перш за все свідченням акту агресії.

Будь - яка з наступних дій, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не носила, що є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські і повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за згодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, що дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилення державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, що мають настільки серйозний характер, що це рівнозначно наведеним вище актам.

Жодні міркування будь - якого характеру, з політичних, економічних, військових чи інших причин не можуть бути виправданням агресії.

Статтями 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій (Гаага, 18 жовтня 1907 року), яка вступила в дію 26 січня 1910 року, яку 7 березня 1955 року визнано Союзом Радянських Соціалістичних Республік, правонаступником якого є російська федерація, передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього і недвозначного попередження, яке буде мати форму мотивованого оголошення війни або форму ультиматуму з умовним оголошенням війни. Стан війни повинен бути без уповільнення оповіщений нейтральним державам і буде мати для них дійсну силу лише після одержання оповіщення.

24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. Згідно з указаним документом, територія України є неподільною та недоторканною.

16 липня 1990 року вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і російська федерація.

Згідно з п.п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні їх зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язались утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

31 травня 1997 року відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань за Заключним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі Україна та Російська Федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14 січня 1998 року ШЗ/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 2 березня 1999 року № 42 ФЗ). Відповідно до ст.ст. 2-3 зазначеного Договору

російська федерація зобов'язалась поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та будівництво відносин на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальновизнаних норм міжнародного права.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та російською федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований російською федерацією 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1-2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Згідно із статтею 5 Конституції України, носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Згідно з ч. 1 ст. 65 Конституції України захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є обов'язком громадян України.

Відповідно до ст. 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Статтею 73 Конституції України визначено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Відповідно до статей 132-134 Конституції України територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території. До складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь. Місто Севастополь має спеціальний статус, Автономна Республіка Крим (далі - АР Крим) є невід'ємною складовою частиною України і в межах повноважень, визначених Конституцією України, вирішує питання, віднесені до її відання.

Таким чином, із зазначених міжнародних нормативно-правових актів, а також актів національного законодавства, яке визначає основні засади

державної політики, спрямованої на захист національних інтересів і гарантування в Україні безпеки особи, суспільства і держави від зовнішніх і внутрішніх загроз в усіх сферах життєдіяльності, впливає, що дії російської федерації на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України створюють реальні загрози національній безпеці та є проведенням підривної діяльності проти України. Її результатом стала в 2014 році анексія Криму, окупація території Донецької та Луганської областей, масштабні руйнування провідних промислових бюджетоутворюючих підприємств на сході держави, що призвело до загострення суспільно-політичної обстановки в Україні, падіння економіки держави та інших вкрай негативних для України наслідків.

Наведені вище факти розв'язання та ведення російською федерацією агресивної війни проти України, здійснення підривної діяльності, в тому числі, і шляхом вторгнення підрозділів ЗС російської федерації на територію півострова Крим, захоплення державних установ, організацій та військових частин із 27 лютого 2014 року широко висвітлювалися більшістю засобів масової інформації України та іноземних держав.

Постановою Ради Федерації Федеральних Зборів російської федерації «Про використання Збройних Сил російської федерації на території України» від 01 березня 2014 року № 48 - СФ за результатами звернення президента російської федерації, виходячи з інтересів безпеки життя громадян російської федерації, особового складу військового контингенту ЗС російської федерації, що дислокується на території України (АР Крим), надано згоду президенту російської федерації на використання ЗС російської федерації на території України.

Надалі, продовжуючи підривну діяльність проти України, російська федерація утворила на тимчасово окупованій території України в АР Крим федеральні органи державної влади російської федерації, правоохоронні органи та органи судової системи, місцевого самоврядування, з метою становлення та зміцнення окупаційної влади російської федерації та недопущення контролю України над цією територією.

Верховною Радою України 15 квітня 2014 року прийнято Закон України № 1207-VII «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» (далі - Закон № 1207-VII), за яким перебування підрозділів ЗС російської федерації на території України з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, а також, всупереч міжнародно-правовим актам, визнано окупацією частини території суверенної держави Україна, а територію АР Крим, відповідні води, територіальне море України, територію виключної (морської) економічної зони України, а також, повітряний простір над цими територіями визнано тимчасово окупованими територіями України внаслідок збройної агресії з боку російської федерації.

Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН «Територіальна цілісність України» від 27 березня 2014 року № 68/262 «референдум», проведений в АР

Крим 16 березня 2014 року, визнано таким, що не має законної сили і не може бути основою для зміни статусу АР Крим.

Реакцією на такі дії російської федерації стало прийняття Верховною Радою України 21 квітня 2015 року постанови № 337 - VIII «Про Заяву Верховної Ради України «Про відсіч збройній агресії російської федерації та подолання її наслідків», згідно з якою констатовано початок такої агресії з боку російської федерації на території АР Крим 20 лютого 2014 року, яка завершилася воєнною окупацією та подальшою незаконною анексією цієї частини території України.

Резолюціями Генеральної Асамблеї ООН «Стан у сфері прав людини в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі (Україна)» від 19 грудня 2016 року № 71/205 та від 19 грудня 2017 року № 72/190 «Проблема мілітаризації Автономної Республіки Крим та міста Севастополь, Україна, районів Чорного та Азовського морів» від 17 грудня 2018 року, «Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополь, Україна» від 22 грудня 2018 року послідовно засуджено тимчасову окупацію з боку російської федерації внаслідок військової агресії частини території України - АР Крим – підтверджено невизнання анексії.

Продовжуючи реалізацію злочинного плану, з метою створення приводів для ескалації конфлікту і спроби виправдання своєї агресії перед громадянами України російської федерації та світовою спільнотою, 21 лютого 2022 року російською федерацією визнано «Донецьку Народну Республіку» та «Луганську Народну Республіку» незалежними державами.

22 лютого 2022 року президент російської федерації, реалізуючи злочинний план, направив до Ради Федерації звернення про використання Збройних Сил російської федерації за межами російської федерації, яке було задоволено.

24 лютого 2022 року о 05 годині президент російської федерації оголосив про рішення розпочати військову операцію в Україні.

У подальшому збройними силами російської федерації, які діяли за наказом керівництва російської федерації і ЗС російської федерації, здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам зброї та підрозділам ЗСУ, також військовими формуваннями російської федерації здійснено вторгнення на територію суверенної держави Україна.

24 лютого 2022 року указом Президента України № 64/2022, затвердженого Законом України № 2102 – IX від 24.02.2022, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб на всій території України, який у подальшому неодноразово продовжувався, та діє і по нині.

Відповідно до п.п. 6, 7 ч. 1 ст. 1¹ Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території

України» окупаційна адміністрація російської федерації – сукупність державних органів і структур російської федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних російській федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг.

Тимчасово окупована територія – це частини території України, в межах яких збройні формування російської федерації та окупаційна адміністрація російської федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування російської федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації російської федерації.

Згідно з ст. 42 IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додаток до неї: положення про закони і звичаї війни на суходолі (1907 року) територія визнається окупованою, якщо вона фактично перебуває під владою армії супротивника.

Внаслідок розв'язання і ведення агресивної війни, починаючи з 24 лютого 2022 року збройними формуваннями російської федерації тимчасово окуповано частини території Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Миколаївської, Сумської, Харківської, Херсонської областей.

Згідно з Розпорядженням Кабінету міністрів України № 1085-р від 07 листопада 2014 року «Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення» зі змінами, внесеними Розпорядженням Кабінету міністрів України № 428 – р від 05 травня 2015 року, м. Єнакієве Горлівського району Донецької області входять до переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження.

З метою забезпечення роботи окупаційних органів влади у районних центрах та містах на території Донецької області, де органи влади України тимчасово не здійснюють своїх повноважень, керівниками т. зв. «Донецької Народної Республіки» за вказівки невстановлених представників російської федерації створено не передбачені законодавством України державні адміністрації. З метою надання вигляду законності їх діяльності органами влади «Донецької Народної Республіки» прийнято ряд документів із ознаками нормативності, проте які є нікчемними відповідно до законодавства України, зокрема:

- Конституцію «Донецької Народної Республіки» від 14 травня 2014 року, у ст. 54 якої вказано, що адміністративно - територіальними одиницями «Донецької Народної Республіки» є райони та міста республіканського значення;

- Закон «Народної Ради Донецької Народної Республіки» «Про місцеве самоврядування Донецької Народної Республіки», у ст. 1 якого зазначено, що місцеве самоврядування в «Донецькій Народній Республіці» – це форма здійснення народом своєї влади, що забезпечує в межах, встановлених Конституцією російської федерації, федеральними законами, а у випадках, встановлених федеральними законами, - законами «Донецької Народної Республіки», самостійне та під свою відповідальність рішення населенням безпосередньо та (або) через органи місцевого самоврядування питань місцевого значення, виходячи з інтересів населення з урахуванням історичних та інших місцевих традицій.

Згідно зі ст. 3 вищезазначеного закону правову основу місцевого самоврядування в «Донецькій Народній Республіці» складають Конституція російської федерації, міжнародні договори російської федерації, федеральні конституційні закони, Федеральний закон від 6 жовтня 2003 року № 131-ФЗ «Про загальні принципи організації місцевого самоврядування в російській федерації», інші федеральні закони та інші нормативні правові акти російської федерації, Конституція «Донецької Народної Республіки», цей Закон, інші закони та інші нормативні правові акти «Донецької Народної Республіки», статuti муніципальних утворень, рішення, прийняті на місцевих референдумах та сходах громадян, та інші муніципальні правові акти.

Відповідно до ст. 17 даного закону вбачається, що муніципальні вибори проводяться з метою обрання депутатів, членів виборного органу місцевого самоврядування, виборних посадових осіб місцевого самоврядування на основі загального рівного та прямого виборчого права при таємному голосуванні.

На підставі ст. 3, 5 Закону «Донецької народної республіки» «Про структуру та назву органів місцевого самоврядування, чисельності, строках повноважень та даті проведення виборів депутатів представницьких органів муніципальних утворень першого скликання в Донецькій народній республіці» № 439-ІІНС від 06.04.2023 встановлено чисельність депутатів, які обираються на муніципальних виборах до Єнакієвського міського округу – 25 депутатів.

Крім того, ст. 6 вищевказаного закону визначено проведення 10 вересня 2023 року в Донецькій народній республіці виборів депутатів представницьких органів міських округів, муніципальних органів першого скликання, на строк повноважень 5 років.

Основним місцем розташування так званої «Єнакієвської міської ради Донецької народної республіки» є адреса: Донецька область, Горлівський район, м. Єнакієве, пл. Леніна, буд. 7.

У невстановлений період часу, але не пізніше 31 травня 2023 року (більш точний час в ході досудового розслідування не встановлено), громадянин України Кохан О.І., перебуваючи на тимчасово окупованій території – у місті Єнакієве Донецької області, діючи умисно, всупереч інтересам держави Україна, її суверенітету та територіальній цілісності, з особистих мотивів, підтримуючи воєнну агресію російської федерації на території України, переслідуючи єдиний кримінально протиправний намір, направлений на сприяння державі-агресору – російській федерації в посиленні заходів

тимчасової окупації населених пунктів Донецької області, добровільно зареєструвався кандидатом у депутати Єнакієвської міської ради «Донецької Народної Республіки» І скликання від політичної партії «Єдина росія», з метою бути обраним до вказаного органу окупаційної влади.

У подальшому 10 вересня 2023 року Кохан О.І., перебуваючи у місті Єнакієве Донецької області, територія якого є тимчасово окупованою, продовжуючи свій умисел на сприяння державі-агресору рф в посиленні заходів тимчасової окупації населених пунктів Донецької області, добровільно, без фізичного примусу, за результатами так званих «виборів», обраний так званим «депутатом» до незаконного органу влади, створеного на тимчасово окупованій території - «Єнакієвської міської ради Донецької народної республіки» І скликання від політичної партії окупаційної адміністрації - «Єдина росія».

Не пізніше 30 листопада 2023 року та по теперішній час (більш точний час в ході досудового розслідування не встановлено) Кохан О.І., перебуваючи на тимчасово окупованій території – у місті Єнакієве Донецької області, продовжуючи свій злочинний намір на сприяння державі-агресору – російській федерації в посиленні заходів тимчасової окупації населених пунктів Донецької області, добровільно бере участь у засіданнях «Єнакієвської міської ради Донецької Народної Республіки» І скликання у якості – депутата від політичної партії «Єдина Росія».

Таким чином, громадянин України Кохан Олександр Іванович, 19.06.1962 року народження, підозрюється у колабораційній діяльності, тобто у добровільному обранні до незаконних органів влади, створених на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Старший слідчий в ОВС-криміналіст слідчого відділу
2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
підполковник юстиції

Євген БЕРЕЗА

Процесуальний керівник
у кримінальному провадженні –
прокурор Маріупольської окружної
прокуратури Донецької області

ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОВОГО **Конституція України**

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист. Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з дотриманням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове

розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження, до виходу суду до нарадчої кімнати для ухвалення вироку, між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена угода про визнання винуватості, а щодо особливо тяжких злочинів, вчинених за попередньою змовою групою осіб, організованою групою чи злочинною організацією або терористичною групою за умови викриття підозрюваним, який не є організатором такої групи або організації, злочинних дій інших учасників групи чи інших, вчинених групою або організацією злочинів, якщо повідомлена інформація буде підтверджена доказами.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

Про підозру мені повідомлено, письмове повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права і обов'язки вручені, права підозрюваного мені оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний: _____ / _____ /

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Захисник: _____ / _____ /

(підпис)

(прізвище та ініціали)

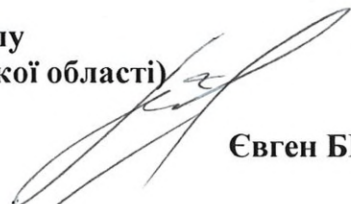
Повідомлення про підозру здійснив:

Старший слідчий в ОВС-криміналіст слідчого відділу

2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях

підполковник юстиції

Євген БЕРЕЗА